

Số: /BC-UBND

Hà Đông, ngày tháng 7 năm 2026

BÁO CÁO
Tổng kết thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015

Thực hiện công văn số 2594/ STP-QLXLVPHC&KTDDTHPL ngày 06 tháng 6 năm 2026 của Sở Tư pháp về việc báo cáo tổng kết thi hành Bộ luật Dân sự, UBND xã Hà Đông báo cáo kết quả thực hiện như sau:

I. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO, TRIỂN KHAI VÀ TỔ CHỨC THI HÀNH BỘ LUẬT DÂN SỰ NĂM 2015

1. Công tác chỉ đạo, triển khai thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015

UBND xã Hà Đông xác định việc triển khai thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015 là nhiệm vụ quan trọng nhằm bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân trên địa bàn. Trên cơ sở các văn bản chỉ đạo của cấp trên, UBND xã đã ban hành kế hoạch triển khai thực hiện, lồng ghép với công tác phổ biến, giáo dục pháp luật hằng năm.

Công tác chỉ đạo tập trung vào việc tuyên truyền, phổ biến các nội dung cơ bản của Bộ luật Dân sự đến cán bộ, công chức và Nhân dân; phân công nhiệm vụ cụ thể cho các bộ phận chuyên môn; thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện. Việc triển khai được lồng ghép với hoạt động tiếp công dân, chứng thực, hộ tịch, hòa giải ở cơ sở và giải quyết thủ tục hành chính có liên quan.

2. Tổ chức thi hành

2.1. Ban hành văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành và biện pháp cụ thể để tổ chức thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015

Hằng năm, UBND xã ban hành các kế hoạch về phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và chuẩn tiếp cận pháp luật nhằm triển khai thực hiện Bộ luật Dân sự năm 2015.

Đồng thời, thường xuyên rà soát các văn bản có liên quan đến lĩnh vực dân sự, hộ tịch, chứng thực, đất đai, thừa kế; tăng cường phối hợp giữa các bộ phận chuyên môn, các tổ chức đoàn thể và tổ hòa giải ở cơ sở trong công tác tuyên truyền, hướng dẫn và giải quyết các vụ việc dân sự phát sinh.

2.2. Phổ biến, giáo dục Bộ luật Dân sự năm 2015

Hằng năm, UBND xã xây dựng kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật, lồng ghép tuyên truyền Bộ luật Dân sự năm 2015 bằng nhiều hình thức như hội nghị, họp dân, sinh hoạt chi bộ, sinh hoạt của các tổ chức đoàn thể, hệ thống truyền thanh cơ sở và các hình thức phù hợp khác.

Thông qua công tác tuyên truyền, nhận thức pháp luật và ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, công chức và Nhân dân từng bước được nâng cao, góp phần hạn chế tranh chấp, vi phạm pháp luật trên địa bàn.

2.3. Hướng dẫn áp dụng; tiếp nhận và xử lý đề nghị, kiến nghị; tập huấn, bồi dưỡng, hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ

a) Hướng dẫn áp dụng Bộ luật Dân sự năm 2015

Thông qua hoạt động tiếp công dân, giải quyết thủ tục hành chính, chứng thực, hộ tịch và hòa giải ở cơ sở, UBND xã đã hướng dẫn người dân thực hiện các quy định của Bộ luật Dân sự về giao dịch dân sự, hợp đồng, thừa kế, ủy quyền và các quyền dân sự khác.

b) Tiếp nhận và xử lý đề nghị, kiến nghị về Bộ luật Dân sự năm 2015

UBND xã tiếp nhận, hướng dẫn và giải quyết các phản ánh, kiến nghị thuộc thẩm quyền; đối với các nội dung vượt thẩm quyền, hướng dẫn công dân liên hệ cơ quan có thẩm quyền xem xét, giải quyết theo quy định.

c) Tập huấn, bồi dưỡng, hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ

Cán bộ, công chức được tham gia các lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ do cơ quan cấp trên tổ chức; thường xuyên cập nhật các quy định mới nhằm nâng cao chất lượng tham mưu và tổ chức thực hiện pháp luật tại địa phương.

II. KẾT QUẢ THI HÀNH BỘ LUẬT DÂN SỰ NĂM 2015, ĐÁNH GIÁ ƯU ĐIỂM, BẤT CẬP, HẠN CHẾ

1. Kết quả đạt được

Kể từ khi Bộ luật Dân sự năm 2015 có hiệu lực thi hành (ngày 01/01/2017) đến nay, việc triển khai thi hành Bộ luật trên địa bàn xã Hà Đông cơ bản được thực hiện nghiêm túc, đồng bộ và hiệu quả. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật và tổ chức thi hành Bộ luật được quan tâm triển khai thường xuyên, góp phần nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, công chức và Nhân dân trên địa bàn.

Các quy định của Bộ luật Dân sự năm 2015 đã từng bước đi vào cuộc sống, tạo cơ sở pháp lý quan trọng cho việc xác lập, thực hiện và bảo vệ các quyền dân sự của tổ chức, cá nhân; bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của công dân, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương.

Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước tại địa phương, các hoạt động liên quan đến lĩnh vực dân sự như chứng thực, hộ tịch, hòa giải ở cơ sở, tiếp công dân và giải quyết các thủ tục hành chính có liên quan đến quyền, nghĩa vụ dân sự của tổ chức, cá nhân được thực hiện đúng quy định. Nhiều tranh chấp, mâu thuẫn

phát sinh trong cộng đồng dân cư được hòa giải kịp thời ngay từ cơ sở, góp phần hạn chế khiếu kiện, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn.

Nhìn chung, việc thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015 đã góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của người dân, tạo điều kiện thuận lợi cho các giao dịch dân sự phát triển lành mạnh, ổn định và phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

2. Đánh giá

2.1. Ưu điểm

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015 được thực hiện kịp thời, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương.

Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật được quan tâm thực hiện thường xuyên, với nhiều hình thức đa dạng, góp phần nâng cao nhận thức pháp luật của cán bộ, công chức và Nhân dân.

Các quy định của Bộ luật Dân sự năm 2015 cơ bản đáp ứng yêu cầu điều chỉnh các quan hệ dân sự trong thực tiễn, bảo đảm quyền tự do, tự nguyện cam kết, thỏa thuận của các chủ thể trong quan hệ dân sự.

Việc áp dụng các quy định của Bộ luật Dân sự trong hoạt động quản lý nhà nước, công tác chứng thực, hộ tịch, hòa giải ở cơ sở và giải quyết các vụ việc dân sự được thực hiện đúng quy định, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Ý thức chấp hành pháp luật của người dân ngày càng được nâng cao; các giao dịch dân sự được thực hiện ngày càng minh bạch, đúng quy định pháp luật.

2.2. Bất cập, hạn chế

Một số quy định của Bộ luật Dân sự còn mang tính chuyên môn cao, khó tiếp cận đối với người dân, đặc biệt là các quy định liên quan đến giao dịch dân sự, đại diện, thừa kế và xác lập quyền sở hữu.

Công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật mặc dù được quan tâm thực hiện nhưng hiệu quả chưa thật sự đồng đều giữa các nhóm đối tượng; việc tiếp cận thông tin pháp luật của một bộ phận người dân còn hạn chế.

Một số vụ việc dân sự có tính chất phức tạp, liên quan đến nhiều lĩnh vực pháp luật khác nhau như đất đai, hôn nhân và gia đình, thừa kế, dẫn đến khó khăn trong việc hướng dẫn, giải thích và áp dụng pháp luật tại cơ sở.

Nguồn lực dành cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và tổ chức thi hành pháp luật còn hạn chế; đội ngũ làm công tác pháp luật ở cơ sở chủ yếu kiêm nhiệm nên phần nào ảnh hưởng đến hiệu quả triển khai thực hiện.

Việc cập nhật, nghiên cứu các văn bản pháp luật mới và văn bản hướng dẫn thi hành trong một số thời điểm còn gặp khó khăn do hệ thống pháp luật thường xuyên được sửa đổi, bổ sung.

III. KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Khó khăn, vướng mắc liên quan đến quy định của Bộ luật Dân sự năm 2015

1.1. Về tính thống nhất, đồng bộ

a) Với các văn bản luật khác có liên quan

Trong quá trình áp dụng Bộ luật Dân sự năm 2015, một số nội dung liên quan đến quyền sử dụng đất, quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất, thừa kế quyền sử dụng đất, giao dịch dân sự về đất đai phải đồng thời áp dụng các quy định của Bộ luật Dân sự, Luật Đất đai và các văn bản hướng dẫn thi hành. Do các văn bản pháp luật được ban hành ở các thời điểm khác nhau nên trong một số trường hợp còn phát sinh khó khăn trong việc nghiên cứu, đối chiếu và áp dụng thống nhất.

Ngoài ra, một số quan hệ dân sự còn có sự giao thoa với các lĩnh vực pháp luật khác như hôn nhân và gia đình, tổ tụng dân sự, công chứng, chứng thực, dẫn đến việc xác định căn cứ pháp lý áp dụng trong một số trường hợp cụ thể còn gặp khó khăn.

b) Nội dung điều khoản cụ thể của Bộ luật Dân sự năm 2015 còn bất cập, hạn chế

Trong quá trình thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015, một số quy định còn phát sinh nhiều cách hiểu và cách áp dụng khác nhau, cụ thể:

- Về giao dịch dân sự vô hiệu: Các quy định tại Điều 122, Điều 123, Điều 124, Điều 125, Điều 126, Điều 127 và Điều 131 Bộ luật Dân sự năm 2015 về điều kiện có hiệu lực của giao dịch dân sự, giao dịch dân sự vô hiệu và hậu quả pháp lý của giao dịch dân sự vô hiệu trong một số trường hợp còn khó xác định, đặc biệt đối với các giao dịch liên quan đến chuyển nhượng quyền sử dụng đất, tài sản chung của hộ gia đình hoặc giao dịch được xác lập bằng giấy viết tay trước đây.

- Về thừa kế: Các quy định từ Điều 609 đến Điều 662 Bộ luật Dân sự năm 2015, đặc biệt là Điều 623 về thời hiệu thừa kế, Điều 644 về người thừa kế không phụ thuộc vào nội dung di chúc, Điều 651 về hàng thừa kế và Điều 652 về thừa kế thế vị, trong thực tiễn còn phát sinh nhiều cách hiểu khác nhau khi giải quyết các tranh chấp liên quan đến quyền sử dụng đất, tài sản chung của hộ gia đình hoặc trường hợp người để lại di sản chết từ nhiều năm trước.

Những khó khăn, vướng mắc nêu trên ảnh hưởng nhất định đến công tác tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn áp dụng pháp luật và giải thích pháp luật tại cơ sở; do đó cần tiếp tục được nghiên cứu, hướng dẫn hoặc hoàn thiện nhằm bảo đảm áp dụng thống nhất trong thực tiễn.

1.2. Về tính phù hợp, khả thi với thực tiễn

Sự phát triển của kinh tế - xã hội cùng với quá trình chuyển đổi số làm phát sinh ngày càng nhiều quan hệ dân sự mới, đa dạng và phức tạp. Trong khi đó, nhận

thức pháp luật và khả năng tiếp cận thông tin pháp luật của một bộ phận người dân còn hạn chế, dẫn đến việc thực hiện quyền, nghĩa vụ dân sự hoặc áp dụng các quy định của Bộ luật Dân sự trong thực tế còn gặp những khó khăn nhất định.

2. Khó khăn, vướng mắc trong thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015

Kinh phí dành cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và tổ chức thi hành pháp luật còn hạn chế, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác tư pháp ở cấp xã còn mỏng, khối lượng công việc lớn, trong khi phải thực hiện nhiều nhiệm vụ kiêm nhiệm nên phần nào ảnh hưởng đến hiệu quả triển khai thi hành pháp luật.

Một số vụ việc dân sự phát sinh có tính chất phức tạp, liên quan đến nhiều lĩnh vực pháp luật khác nhau như đất đai, thừa kế, tài sản chung, tranh chấp dân sự kéo dài, vượt quá khả năng hướng dẫn và giải quyết của cấp xã.

Ý thức chủ động tìm hiểu và chấp hành pháp luật của một bộ phận người dân chưa cao; nhiều trường hợp chỉ tìm hiểu quy định pháp luật khi phát sinh tranh chấp hoặc vướng mắc trong thực tế.

3. Nguyên nhân

3.1. Nguyên nhân khách quan

Hệ thống pháp luật liên quan đến các quan hệ dân sự thường xuyên được sửa đổi, bổ sung nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, dẫn đến việc cập nhật và áp dụng pháp luật gặp những khó khăn nhất định.

Các quan hệ dân sự ngày càng đa dạng, phức tạp, nhiều tình huống phát sinh mới chưa được dự liệu đầy đủ trong thực tiễn áp dụng pháp luật.

Điều kiện kinh tế - xã hội, trình độ dân trí và khả năng tiếp cận thông tin pháp luật của người dân giữa các khu vực còn chưa đồng đều.

3.2. Nguyên nhân chủ quan

Công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật có thời điểm chưa thật sự sâu rộng, chưa bao quát hết các nhóm đối tượng cần được tuyên truyền.

Việc tự nghiên cứu, cập nhật kiến thức pháp luật của một bộ phận người dân còn hạn chế.

Nguồn nhân lực, cơ sở vật chất và các điều kiện bảo đảm cho công tác tổ chức thi hành pháp luật tại cơ sở còn khó khăn, ảnh hưởng đến hiệu quả thực hiện nhiệm vụ.

IV. NHỮNG VẤN ĐỀ MỚI PHÁT SINH TRONG THỰC TIỄN

Trong quá trình thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015, cùng với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin và chuyển đổi số, nhiều quan hệ dân sự mới phát sinh thông qua môi trường điện tử như giao kết hợp đồng điện tử, giao dịch trên các nền tảng thương mại điện tử, giao dịch thông qua mạng xã hội và các ứng dụng trực tuyến.

Bên cạnh đó, một số vấn đề liên quan đến dữ liệu điện tử, tài khoản số, tài sản số, chứng cứ điện tử và việc xác định chủ thể trong các giao dịch trực tuyến ngày càng xuất hiện nhiều hơn trong thực tiễn. Tuy nhiên, việc nhận diện, thu thập chứng cứ và áp dụng các quy định pháp luật hiện hành đối với các vấn đề này còn gặp những khó khăn nhất định.

Mặc dù trên địa bàn xã chưa phát sinh nhiều vụ việc phức tạp liên quan đến các quan hệ dân sự mới, nhưng đây là những vấn đề cần được tiếp tục nghiên cứu, hướng dẫn và hoàn thiện pháp luật nhằm đáp ứng yêu cầu thực tiễn trong thời gian tới.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ GIẢI PHÁP

1. Đề xuất, kiến nghị hoàn thiện pháp luật

Đề nghị tiếp tục rà soát, sửa đổi, bổ sung các quy định của Bộ luật Dân sự năm 2015 nhằm bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ với các luật chuyên ngành có liên quan, đặc biệt là Luật Đất đai, Luật Công chứng, Luật Hôn nhân và Gia đình, Bộ luật Tố tụng dân sự và các văn bản pháp luật khác. Đồng thời, nghiên cứu sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành các văn bản hướng dẫn thi hành đối với những quy định còn phát sinh nhiều cách hiểu khác nhau trong thực tiễn, nhất là các quy định về giao dịch dân sự vô hiệu, đại diện theo ủy quyền, xác lập quyền sở hữu, thời hiệu và thừa kế nhằm bảo đảm việc áp dụng pháp luật được thống nhất, thuận lợi.

Bên cạnh đó, đề nghị Bộ Tư pháp nghiên cứu, tham mưu cơ quan có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung Bộ luật Dân sự năm 2015 theo hướng quy định rõ hơn về tài sản số, dữ liệu số, tài khoản điện tử, quyền sở hữu, quyền thừa kế và các giao dịch dân sự phát sinh trên môi trường số nhằm đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số, phát triển kinh tế số và sự phát triển của các quan hệ dân sự trong bối cảnh hiện nay.

Ngoài ra, đề nghị các cơ quan có thẩm quyền tăng cường ban hành các văn bản giải thích, hướng dẫn áp dụng pháp luật và hướng dẫn nghiệp vụ đối với những quy định còn có nhiều cách hiểu khác nhau; kịp thời giải đáp các khó khăn, vướng mắc phát sinh trong quá trình tổ chức thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015, góp phần bảo đảm áp dụng pháp luật thống nhất giữa các địa phương và các cơ quan có liên quan.

2. Đề xuất, kiến nghị giải pháp nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật

Tiếp tục đổi mới nội dung, hình thức tuyên truyền, phổ biến Bộ luật Dân sự năm 2015 theo hướng thiết thực, dễ hiểu, phù hợp với từng nhóm đối tượng và điều kiện thực tế tại cơ sở.

Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền trên môi trường mạng, hệ thống truyền thanh cơ sở và các nền tảng số.

Thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác tư pháp, hộ tịch, hòa giải ở cơ sở và các lĩnh vực có liên quan nhằm nâng cao năng lực áp dụng pháp luật.

Quan tâm bố trí kinh phí, cơ sở vật chất và các điều kiện cần thiết phục vụ công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và tổ chức thi hành pháp luật tại địa phương.

Tăng cường công tác kiểm tra, hướng dẫn, theo dõi tình hình thi hành Bộ luật Dân sự; kịp thời phát hiện, tổng hợp những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong thực tiễn để kiến nghị cơ quan có thẩm quyền xem xét, xử lý.

Phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ hòa giải ở cơ sở và cộng đồng dân cư trong việc tuyên truyền, vận động Nhân dân chấp hành pháp luật và giải quyết các mâu thuẫn, tranh chấp dân sự ngay từ cơ sở.

VI. NỘI DUNG KHÁC

Trong quá trình triển khai thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015 trên địa bàn xã Hà Đông không phát sinh nội dung đặc thù khác cần báo cáo.

Trên đây là Báo cáo tổng kết thi hành Bộ luật Dân sự năm 2015 của UBND xã Hà Đông. UBND xã kính gửi Sở Tư pháp xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Sở Tư pháp;
- Lãnh đạo UBND xã;
- Lưu: VP.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Bùi Mạnh Cường